

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ

Юридичний факультет
(назва факультету)

Кафедра психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЮРИДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ
(назва навчальної дисципліни)

для підготовки фахівців на третьому рівні вищої освіти
(назва рівня та ступеня вищої освіти)

за освітнім рівнем «доктор філософії»
з галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право»
(код і назва спеціальності)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4 Загальна кількість годин – 120 Кількість тем – 8		Цикл професійної та практичної підготовки Навчальний курс – 4 Семестр – 7- 8 Види підсумкового контролю: залік
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи – 4		Розподіл навчальної дисципліни за видами занять: (денна форма навчання) Лекції – 16 Семінарські заняття – 20 Практичні заняття – 12 Самостійна робота – 72 Індивідуальні завдання: Реферати – 2

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Юридична психологія» – ознайомити ад'юнктів із загальними психічними механізмами та закономірностями, що проявляються у сфері права, правового регулювання та юридичної діяльності для вирішення професійних завдань.

Завдання курсу: підготувати висококваліфікованого фахівця, інформованого щодо психологічних можливостей здійснення ефективної професійної діяльності в сучасних умовах правових відносин; окреслити психологічні закономірності стосунків та поведінки людей в умовах права; розкрити психологічні аспекти правопорушної поведінки людини; озброїти майбутніх фахівців психологічними методами формування правової свідомості, культури та поведінки особистості.

В результаті засвоєння курсу «Юридична психологія» ад'юнкти повинні *знати*:

- загальнопсихологічні і соціально-психологічні основи, що проявляються у сфері права, правового регулювання та юридичної діяльності;
- класифікацію психічних явищ, зокрема, основні психічні процеси, стани й властивості особистості;
- психологічну структуру та індивідуально-психологічну характеристику особистості;
- соціально-психологічні основи діяльності й спілкування людини;
- проблеми правової соціалізації особистості, фактори і умови формування правосвідомості і причини її деформації;

- психологічні аспекти криміналізації особистості, механізми злочинної поведінки і особистості злочинця;
- психологічну характеристику діяльності працівників правоохоронних органів та психологічні аспекти проведення окремих слідчих дій;
- психологічні закономірності пенітенціарної діяльності аби ефективно використовувати систему заходів, що сприяють корекції поведінки правопорушників.

вміти:

- вільно володіти понятійним апаратом юридичної психології та використовувати психологічні знання у системі «людина – право»;
- здійснювати психологічний аналіз суб'єктів правовідносин, у тому числі учасників кримінального процесу, та скласти їх психологічний портрет згідно професійного інтересу;
- вирішувати психологічні проблеми та завдання, що виникають у професійній діяльності працівника правоохоронних органів.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. Юридична психологія як наука.

Юридична психологія – наука про психологічні особливості поведінки людини в системі правових відносин. Об'єкт, предмет юридичної психології, її місце і роль у системі наук. Структура юридичної психології (загальна та особлива частини). Принципи юридичної психології. Пізнавальна функція методів юридичної психології, їх класифікація. Використання методу тестування в юридичній практиці. Розвиток і становлення юридичної психології.

ТЕМА № 2. Загальнопсихологічні та соціально-психологічні основи в юридичній психології.

Психіка й свідомість. Основні форми прояву психіки. Загальна характеристика психічних процесів людини. Емоційно-вольова сфера особистості. Сутність емоцій та почуттів, їх функції та фізіологічні основи. Поняття про волю як психологічну категорію, її фізіологічні основи й функції.

Психологічна характеристика особистості й діяльності. Психологічна структура особистості. Психологічний захист, його призначення та види. Активність і діяльність. Поняття про діяльність, її функції. Основні види діяльності. Поняття про темперамент. Критерії темпераменту. Поняття про характер. Структура рис характеру та його виразні ознаки (акцентуації характеру). Поняття спілкування. Структура спілкування. Закономірності та типи спілкування у суспільстві. Засоби та функції спілкування.

ТЕМА № 3. Правова психологія.

Особистість і правова свідомість. Виникнення права як форми суспільної свідомості. Соціально-психологічні аспекти ефективної правотворчості. Соціально-регулятивна сутність права. Психологічні умови дієвості правових норм. Соціалізація, її напрями, типи. Поняття правової соціалізації та її зміст. Шляхи засвоєння правових норм і цінностей. Правова соціалізація і десоціалізація особистості (дефекти правової соціалізації). Психологічні компоненти й основні функції правосвідомості. Психологічні особливості законослухняної та протиправної поведінки особистості.

ТЕМА № 4. Психологія особи злочинця й злочинного діяння.

Поняття особистості злочинця. Соціально-психологічні підходи до проблеми вивчення особистості злочинця та злочинної поведінки. Психологічна структура особистості злочинця. Види спрямованості особистості злочинця. Провина, правопорушення, злочин. Класифікації та типології особистості злочинців. Особливості особистості насильницьких злочинців. Психологічні особливості неповнолітніх правопорушників. Психолого-правова оцінка організованих злочинних формувань.

Злочин як різновид поведінки людини. Структурно-психологічний аналіз злочинної дії. Потреба, мотив, мета та результат злочинного діяння. Вибір способу вчинення злочину. Психологічні аспекти насильства та агресії.

ТЕМА № 5. Психологія правоохоронної діяльності.

Порівняльна характеристика активності, діяльності, поведінки, дії. Психологія діяльності, її сутність і функції, різновиди і структура. Поняття діяльності в юридичній психології та її джерела. Соціально-психологічні особливості правоохоронної діяльності. Змістова психологічна структура професійної діяльності правоохоронця та її основні різновиди: пізнавальна, конструктивна, комунікативна, організаційна, профілактична та засвідчувальна діяльності. Психологія правознавчої, правотворчої, правоохоронної, правозастосовної діяльності.

ТЕМА № 6. Професійне спілкування працівників правоохоронних органів.

Поняття, структура та функції спілкування. Комунікативна компетентність. Сприйняття та взаєморозуміння у професійному спілкуванні працівників. Вербальні та невербальні засоби професійного спілкування. Види питань. Комунікативні бар'єри у професійному спілкуванні, їх подолання. Типології стратегій психологічного впливу. Класифікації методів психологічного впливу у правоохоронній діяльності. Правомірний психологічний вплив на осіб, які протидіють розслідуванню.

ТЕМА № 7. Психологія слідчих дій.

Психологія огляду місця події. Психологія допиту. Психологія пред'явлення для впізнання. Психологія відтворення обстановки та обставин події. Психологія обшуку. Психологія учасників розслідування злочинів. Психологія потерпілого і свідка. Провокуюча поведінка, види віктимності. Загальна характеристика судово-психологічної експертизи.

ТЕМА № 8. Пенітенціарна психологія.

Сутність пенітенціарної психології. Соціально-психологічна адаптація засудженого. Основні напрями досліджень у галузі пенітенціарної психології. Методи впливу на особу засудженого в установах виконання покарань. Колективи засуджених та їх психологічна характеристика. Вплив соціальної ізоляції на особу. Психологія тюремного побуту. Психологічні основи ресоціалізації засуджених.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Література	Вид контролю
	Всього	з них:						
		лекції	Семинарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота		
Семестр								
Тема № 1 Юридична психологія як наука.	13	2	2	-	-	9	1- 9, 19	залік
Тема № 2. Загальнопсихологічні та соціально-психологічні основи в юридичній психології.	19	2	4	4	-	9	1- 9, 10, 12, 13, 16, 18, 23, 24, 29	
Тема № 3. Правова психологія.	13	2	2	-	-	9	1- 9, 12, 19	
Тема № 4. Психологія особи злочинця й злочинного діяння.	13	2	2	-	-	9	1- 9, 10-18, 22, 24, 27	
Тема № 5. Психологія правоохоронної діяльності.	15	2	2	2	-	9	1- 9, 28, 29	
Тема № 6. Професійне спілкування працівників правоохоронних органів.	17	2	2	4	-	9	1- 9, 21, 28	
Тема № 7. Психологія слідчих дій.	17	2	4	2	-	9	1- 9, 27, 28	
Тема № 8. Пенітенціарна психологія.	13	2	2	-	-	9	1- 9, 24, 25	
Всього за семестр:	120	16	20	12	-	72		

4.1.2. Завдання на самостійну роботу

Завдання, що виносяться на самостійну роботу ад'юнкта	Література:
Тема № 1 Юридична психологія як наука.	
1. Особливості категоріального апарату юридичної психології. 2. Розкрити основні принципи юридичної психології. 3. Охарактеризуйте завдання, що вирішує юридична психологія.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 19
Тема № 2. Загальнопсихологічні та соціально-психологічні основи в юридичній психології.	1- 9, 10, 12, 13, 16, 18, 23, 24, 29
1. Визначити особливості прояву психіки й свідомості людини. 2. Дати загальну характеристику психічних процесів людини. 3. Розкрити зміст емоційно-вольової сфери особистості. 4. Визначити основні характеристики темпераменту. 5. Охарактеризувати структуру рис характеру та його виразні ознаки (акцентуації характеру).	1- 9, 10, 12, 13, 16, 18, 23, 24, 29
Тема № 3. Правова психологія.	
1. Дати характеристику особистості як об'єкту соціального впливу. 2. Розкрити проблему умов дієвості правових норм. 3. Розкрити способи засвоєння норм права і правових цінностей.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 19
Тема № 4. Психологія особи злочинця й злочинного діяння.	
1. Дати соціально-психологічне визначення злочину. 2. Розкрити психологічні наслідки злочину. 3. Які психологічні особливості окремих типів особистості злочинця (складіть їх психологічний портрет)? 4. Проаналізувати психологічні аспекти масовидної поведінки. 5. Визначити структуру злочинної поведінки та механізм її формування.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10-18, 22, 24, 27
Тема № 5. Психологія правоохоронної діяльності.	
1. Надати психологічну структуру юридичної діяльності.	

2. Визначте професійні якості і психологію осіб, які здійснюють провадження у справі. Розкрийте поняття професіограми (скласти професіограму слідчого). 3. Психологія обвинуваченого. Поняття захисної домінанти. 4. Окреслити психологію потерпілого і свідка. Визначте зміст провокуючої поведінки та види віктимності.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 27, 28
Тема № 6. Професійне спілкування працівників правоохоронних органів.	
1. Розкрити зміст й основні складові комунікативної компетентності правоохоронця. 2. Охарактеризувати вербальні та невербальні засоби професійного спілкування. 3. Навести приклади комунікативних бар'єрів, що можуть мати місце у професійній діяльності, визначити психологічні стратегії їх подолання.	1-9, 21, 28
Тема № 7. Психологія слідчих дій.	
1. Розкрити специфіку складання психологічного портрету злочинця за слідами на місці злочину. 2. Різновиди протидії розкриттю та розслідуванню злочину. 3. Психологічні особливості допиту неповнолітніх. 4. Дослідити специфіку психології перевірки показів на місці.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 27, 28
Тема № 8. Пенітенціарна психологія.	
1. Проаналізувати особливості колективу засуджених та дати його психологічну характеристику. 2. Мікроколективи (неформальні мікрогрупи) 3. Розкрити психологію тюремного побуту.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 24, 25

5. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

1. Предмет і завдання психологічної психології.
2. Історія розвитку юридичної психології.
3. Система юридичної психології.
4. Методичні принципи юридичної психології.
5. Методи юридичної психології.
6. Методи психологічного впливу на особистість, які використовуються в юридичній психології.
7. Поняття про психіку і свідомість в юридичній психології.
8. Психічні процеси та її зв'язок з юридичною діяльністю.
9. Психічні властивості людини і урахування їх в діяльності юриста.
10. Характеристика психічних станів особистості та їх вплив на ефективність вирішення професійних завдань правоохоронцем.
11. Поняття психічних станів особистості та загальна характеристика їх проявів.
12. Емоції й почуття: загальна характеристика.
13. Вольова сфера особистості: психологічні механізми прояву.
14. Характер. Акцентуації характеру.
15. Психологічні аспекти вивчення темпераменту.
16. Соціально-психологічні аспекти юридичної психології.
17. Специфіка правової соціалізації особистості та її відмінність від соціалізації людини.
18. Поняття правослухняної поведінки особистості та її характеристика і зв'язок з правовою соціалізацією.
19. Психологічні умови дієвості правових норм: суть, зміст та засоби.
20. Поняття особистості злочинця і типологія злочинця.
21. Соціально-психологічна характеристика особистості злочинця.
22. Психологія неповнолітніх злочинців.
23. Поняття організованої злочинності та її психологічна характеристика.
24. Злочинна поведінка та її психологічна характеристика.
25. Особливості психологічної структури злочинного діяння та механізмів їх проявів.

26. Характеристика психологічних наслідків здійсненого злочину та врахування їх в професійній діяльності.
27. Порівняльна характеристика активності, діяльності, поведінки, дії.
28. Поняття діяльності в юридичній психології та її джерела.
29. Соціально-психологічні особливості правоохоронної діяльності.
30. Психологічна структура професійної діяльності правоохоронця та її основні різновиди: пізнавальна, конструктивна, комунікативна, організаційна, профілактична та засвідчувальна діяльності.
31. Методи психологічного впливу на особистість.
32. Професійний стрес: поняття, ознаки, причини.
33. Основні стратегії подолання стресу.
34. Перша допомога в гострій стресовій ситуації.
35. Психологічні особливості огляду місця події.
36. Характеристика психологічних механізмів обшуку і виїмки.
37. Поняття психологічного експерименту та оцінювання його результатів юристом.
38. Психологія перевірки показів на місці і відтворення юристом в професійних діях.
39. Поняття та характеристика судово-психологічної експертизи.
40. Психологічні особливості допиту і врахування його видів в діяльності юриста.
41. Психологія допиту потерпілого. Загальна характеристика віктимної поведінки.
42. Характеристика психологічних особливостей допиту підозрюваного і звинуваченого та врахування їх в професійній діяльності.
43. Поняття та психологічна характеристика допиту свідків. Мотиви обманних показів свідків.
44. Психологічні особливості допиту неповнолітніх та значення індивідуального підходу, консультації педагога і психолога.
45. Психологічна характеристика судової діяльності (при розгляді кримінальних справ). Засоби психологічного впливу на підсудного.
46. Психологічні особливості допиту.
47. Загальна характеристика психологічних засобів мови юриста.
48. Поняття психотехніки та особливості її застосування в професійній діяльності правоохоронця.
49. Психологічна консультація в кримінальному процесі.
50. Організаційні питання судово-психологічної експертизи.
51. Особливості проведення комплексних судово-психологічних експертиз.
52. Психологія слідчої діяльності.
53. Застосування різних форм психологічних знань по розкриттю злочинів.
54. Поняття злочинної групи та її психологічна характеристика.
55. Характеристика масовидних форм поведінки та врахування їх особливостей у юридичній діяльності.
56. Психологічна характеристика особистості засудженого.
57. Поняття ресоціалізації особистості засудженого та її психологічні особливості.
58. Психологічні аспекти організації життєдіяльності засуджених.
59. Методи вивчення особистості засудженого і психологічного впливу на нього в процесі перевиховання.

6. Методи контролю

Використовується три види контролю: поточний, Підсумковий і підсумковий.

Поточний контроль здійснюється у формі оцінок за різні види аудиторної та самостійної роботи – активність на семінарах (участь у обговоренні питань, у дискусіях тощо), результати виконання творчих завдань, підготовки і презентації рефератів та ін.

Підсумковий контроль (тематичне оцінювання з модулю) здійснюється на засаді письмової залікової контрольної роботи, яка складається з двадцяти тестових питань, які охоплюють знання отримані під час аудиторної та самостійної роботи слухачів з зазначених тем курсу.

Підсумковий контроль здійснюється на засаді сумарних результатів змістових модулів. Якщо слухачі повинні відпрацювати недоліки за навчальними модулями чи мають бажання підняти свій підсумковий бал, їм дається наприкінці семестру можливість зробити це шляхом написання додаткової контрольної роботи, а також складання заліку.

Оцінювання навчальних досягнень студентів, таким чином, здійснюється у вигляді часткової (у межах кожного розділа) та підсумкової атестації.

Контроль успішності навчання відбувається за наступними **навчальними розділами**:

- відвідуваність занять;
- робота на семінарах;
- робота на практичних;
- самостійна робота (підготовка до семінарів, практичних, залікових контрольних робіт) самостійне відпрацювання деяких завдань до курсу;
- індивідуальна робота (консультування з викладачем із складних для розуміння питань курсу, а також із питань, що пов'язані з виконанням індивідуальних навчально-дослідних завдань, підготовка мультимедійних презентацій тощо.
- написання тематичних контрольних робіт.

10. Схема нарахування балів

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Кількість балів
1	Робота на лекції	1
2	Робота на практичному занятті	до 5
	участь у розв'язуванні ситуаційних задач	3
	відповідь на практичному занятті	5
	доповнення на практичному занятті	2
3	Робота на семінарському занятті	до 5
	відповідь на семінарському занятті	3
	доповнення на семінарському занятті	5
4	Виконання завдань самостійної роботи	2
5	Реферативні повідомлення	10
6	Підсумковий контроль	до 10
7	Виконання ІНДЗ	10

Робота на лекції передбачає сприйняття та засвоєння теоретичного курсу, а також фіксацію основних його положень (конспектування). Нарахування балів за роботу на лекціях відбувається шляхом перевірки конспектів лекцій. При тому оцінюється: повнота, охайність і грамотність ведення конспекту лекцій; відтворення лекційних матеріалів під час виконання модульного контролю (тесту). Наявність усіх компонентів роботи на лекціях може бути оцінено за весь курс до 8 балів. За недостатньо повне відображення лекційного матеріалу у конспекті, систематичні пропуски лекційних занять, адьюнкту (студенту) за даний вид навчальної роботи, бали нараховуються лише в частині законспектованих лекцій.

За участь у розв'язуванні ситуаційних задач до 3 балів нараховується якщо адьюнкт (студент):

- встановив характер проблеми та визначив стратегію її вирішення;
- визначав методи та форми впливу на засудженого, які доцільно використовувати виходячи з умов задачі;
- логічно викладає матеріал з використанням причинно-наслідкових зв'язків;
- посилається на статті КВК України;
- робить аргументовані висновки;
- рецензує відповідь свого колеги із вказівкою на здобутки та недоліки. (Рецензія повинна враховувати самостійність суджень, здатність аргументовано вести дискусію та відстоювати свою точку зору).

Відповідь на практичному занятті оцінюється за наступними критеріями:

5 бали – ад'юнкт у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

1 бал – ад'юнкт володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

0,5 балів – ад'юнкт загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стислу характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

0,1 балів – ад'юнкт за допомогою викладача намагається відтворити матеріал, але відповідь неточна, неповна, головний зміст матеріалу не розкрито, аргументація та власне розуміння питання майже відсутні; ад'юнкт із помітними труднощами використовує певні знання у вирішенні завдань.

Доповнення на практичному занятті передбачає стислий виступ (повідомлення) у розвиток положень, висловлених доповідачем. Доповнення не повинно повторювати аргументацію та фактичний матеріал доповідача. Цінність доповнення пролягає у вмінні привернути увагу до тих аспектів обговорюваного питання, що не знайшли свого висвітлення у виступі доповідача. При оцінюванні доповнень ад'юнктів їх кількість не має значення.

Оцінюється доповнення за такими критеріями: значне (суттєве, змістовне) прирівнюється до відповіді – до 5 балів; незначне (поверхове) – до 0,1 бали.

Відповідь на семінарському занятті оцінюється за наступними критеріями:

5 балів – ад'юнкт у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

1 бал – ад'юнкт володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

0,5 бали – ад'юнкт загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стислу характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

0,1 балів – ад'юнкт за допомогою викладача намагається відтворити матеріал, але відповідь неточна, неповна, головний зміст матеріалу не розкрито, аргументація та власне розуміння питання майже відсутні; ад'юнкт із помітними труднощами використовує певні знання у вирішенні завдань.

Доповнення на семінарському занятті передбачає стислий виступ (повідомлення) у розвиток положень, висловлених доповідачем. Доповнення не повинно повторювати аргументацію та фактичний матеріал доповідача. Цінність доповнення пролягає у вмінні привернути увагу до тих аспектів обговорюваного питання, що не знайшли свого висвітлення у виступі доповідача. При оцінюванні доповнень ад'юнктів їх кількість не має значення.

Оцінюється доповнення за такими критеріями: значне (суттєве, змістовне) – до 5 балів (прирівнюється до відповіді, до 1 балу, якщо воно повністю розкриває навчальне питання, яке не було висвітлено у попередній відповіді); незначне (поверхове) – до 0,1 бала.

Виконання завдань на самостійну роботу оцінюється за наступними критеріями:

- повнота, охайність і грамотність ведення конспекту;
- наявність матеріалу для висвітлення питань винесених на самостійну роботу.

Наявність всіх компонентів конспекту може бути оцінено до 2 балів; неохайне оформлення конспекту, недостатнє відображення матеріалу заняття і самостійної роботи – бал не нараховується.

Реферат оцінюється за наступними критеріями: відповідна форма, грамотність, охайність, науковість, достатня кількість використаної літератури (5 джерел). За наявності всіх компонентів реферат отримує 3 бала; обмежена кількість використаної літератури (менше 5 джерел) – 2 бала; за неохайне оформлення, недостатньо повне відображення обраної теми, суттєві помилки – 1 бал.

Підсумковий контроль проводиться за підсумками вивчення дисципліни та дає змогу визначити рівень теоретичних знань з курсу. Ад'юнкт (студент) має право підтвердити, або підвищити свій рейтинговий показник, набраний в ході роботи на лекціях, семінарських та практичних заняттях. Тестування проводиться в письмовому виді. За 7 днів до тестування викладач доводить до відома ад'юнктів (студентів) перелік тем.

Під час написання тесту, наявність у ад'юнкта допоміжних матеріалів не допускається. У випадку списування тестування ад'юнкта припиняється, а у відомість ставиться відмітка про те, що він не склав тест.

Тест вважається складеним, якщо виконано не менше 60% завдань. Максимальна кількість балів за виконання тестового контролю становить 5 балів.

Підсумковий контроль якості засвоєння знань ад'юнктами з навчальної дисципліни
Контрольні питання, що виносяться на підсумковий контроль (залік)

1. Юридична психологія як наука.
2. Об'єкт, предмет юридичної психології, її місце і роль у системі наук.
3. Структура юридичної психології.
4. Принципи юридичної психології.
5. Методи юридичної психології, їх класифікація. Використання методу тестування в юридичній практиці.
6. Розвиток і становлення юридичної психології.
7. Психіка й свідомість. Основні форми прояву психіки.
8. Загальна характеристика психічних процесів людини.
9. Емоційно-вольова сфера особистості.
10. Поняття про волю як психологічну категорію, її фізіологічні основи й функції.
11. Загальна характеристика особистості й діяльності.
12. Психологічна структура особистості.
13. Поняття про темперамент.
14. Поняття про характер.
15. Спілкування у професійній діяльності поліцейського.
16. Особистість і правова свідомість.
17. Виникнення права як форми суспільної свідомості.
18. Соціально-психологічні аспекти ефективної правотворчості.
19. Соціалізація: її напрями й види. Поняття правової соціалізації та її зміст.
20. Шляхи засвоєння правових норм і цінностей.
21. Десоціалізація особистості (дефекти правової соціалізації).
22. Психологічні компоненти й основні функції правосвідомості.
23. Злочин як різновид поведінки людини.
24. Структурно-психологічний аналіз злочинної дії.
25. Потреба, мотив, мета та результат злочинного діяння. Вибір способу вчинення злочину.
26. Психологічні аспекти насильства та агресії.
27. Поняття особистості злочинця.
28. Психологічна структура особистості злочинця.
29. Провина, правопорушення, злочин.
30. Класифікація злочинних типів.
31. Психологія окремих категорій злочинців.

32. Особливості особистості насильницьких злочинців.
33. Особливості особистості корисливих злочинців.
34. Психологічні особливості неповнолітніх правопорушників.
35. Психолого-правова оцінка організованих злочинних формувань.
36. Порівняльна характеристика активності, діяльності, поведінки, дії.
37. Поняття діяльності в юридичній психології та її джерела.
38. Соціально-психологічні особливості правоохоронної діяльності.
39. Змістовна психологічна структура професійної діяльності правоохоронця.
40. Поняття професійно-психологічної підготовки працівників правоохоронних органів.
41. Професійна компетентність та професіоналізм працівника правоохоронних органів.
42. Поняття про професійну деформацію особистості.
43. Основні напрямки професійної деформації особистості працівника правоохоронних органів.
44. Професійне спілкування працівників правоохоронних органів: загальна характеристика.
45. Поняття, структура та функції спілкування.
46. Комунікативна компетентність.
47. Вербальні та невербальні засоби професійного спілкування.
48. Комунікативні бар'єри у професійному спілкуванні, їх подолання.
49. Правомірний психологічний вплив на осіб, які протидіють розслідуванню.
50. Поняття про психогігієну та психопрофілактику.
51. Професійний стрес: поняття, ознаки, причини.
52. Основні підходи до подолання стресу.
53. Методи психологічного впливу на особистість.
54. Психологія огляду місця події.
55. Психологія допиту.
56. Психологія пред'явлення для впізнання.
57. Психологія відтворення обстановки та обставин події.
58. Психологія обшуку.
59. Психологія учасників розслідування злочинів.
60. Психологія потерпілого і свідка.
61. Загальна характеристика судово-психологічної експертизи.
62. Сутність пенітенціарної психології.
63. Вплив соціальної ізоляції на особу. Соціально-психологічна адаптація засудженого.
64. Основні напрями досліджень у галузі пенітенціарної психології.
65. Методи впливу на особу засудженого в установах виконання покарань.
66. Психологічна характеристика мікросередовища засуджених.
67. Методи вивчення особистості засудженого і психологічного впливу на нього в процесі перевиховання.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
1	2	3	4	5	6	7
90-100	A	відмінно	Адьюнкт (слухач, студент) виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

			опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили			
82-89	B	дуже добре	Адьюнкт (слухач, студент) вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивний-варіативний)	добре	
75-81	C	добре	Адьюнкт (слухач, студент) вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-74	D	задовільно	Адьюнкт (слухач, студент) відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	адьюнкт (слухач, студент) володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Адьюнкт (слухач, студент) володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Адьюнкт (слухач, студент) володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

10. Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни

Рекомендована література

Базова

1. Александров Д.О. Юридична психологія: Підручник / Александров Д.О., Андросюк В.Г., Казміренко Л.І. та ін. / За заг. ред. Л.І.Казміренко, Є.М.Моїсеєва. – К.: КНТ, 2007. – 360 с.
2. Бандурка А.М. Юридическая психология / А.М. Бандурка, С.П. Бочарова, Е.В. Землянская. – Х. : Титул, 2006. – 680 с.
3. Бандурка О. М. Юридична деонтологія: підручник / О. М. Бандурка, О. Ф. Скакун – Харків: Вид-во НУВС, 2002. – 336 с.
4. Васильев В.Л. Юридическая психология : учебник для вузов / В.Л. Васильев. – СПб. : Питер, 2004. – 655 с.
5. Еникеев М.И. Юридическая психология. С основами общей и социальной психологии : учебник для вузов / М.И. Еникеев. – М. : Норма, 2005. – 640 с.
6. Коновалова В.Е. Основы юридической психологии: Учеб./ Коновалова В.Е., Шепитько В.Ю. - Изд. 2-е. – Х.: Одиссей, 2006. – 352 с.
- 7: Мамонтова С.Н. Прикладная юридическая психология / С.Н. Мамонтова. – М. : Речь, 2002. – 898 с.
8. Психологія / Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук. – К. : Либідь, 2003. – 560 с.
9. Скакун О. Ф. Юридическая деонтологія: учебник / О. Ф. Скакун – Харьков : Эспада, 2002. – 504 с.
10. Столяренко А.М. Прикладная юридическая психология / А.М. Столяренко. – М. : Юнити, 2001. – 639 с.
11. Чуфаровский Ю.В. Юридическая психология : учебное пособие / Ю.В. Чуфаровский. – М.: Право и Закон, 1997. – 320 с.

Допоміжна

12. Абельцев С.Н. Личность преступника и проблемы криминального насилия / С.Н. Абельцев. – М. : Юнити-Дана, Закон и право, 2000. – 207 с.
13. Аверина Н.А. Раскрытие серийных преступлений против личности и убийств, совершенных по найму: учебно-методическое пособие / Н.А. Аверина, А.И. Скрыпников. – М. : ВНИИ МВД России, 1998. – 56 с.
14. Аминов И.И. Психологический практикум для юристов. Учебное пособие / И.И. Аминов. – М. : ЭКМОС. – 2001г. – 144с.
15. Антонян Ю.М. Личность преступника / Ю.М. Антонян, В.Н. Кудрявцев, В.Е. Эминов. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2004. – 366 с.
16. Антонян Ю.М. Психология преступника и расследования преступлений : учебное пособие / Ю.М. Антонян, М.И. Еникеев, В.Е. Эминов. – М. : Инфра-М. – 172 с.
17. Антонян Ю.М. Сексуальные преступления : научно-популярное исследование / Ю.М. Антонян, А.А. Ткаченко. – М. : Амальтея, 1993. – 320 с.
18. Антонян Ю.М. Феномен зависимого преступника / Ю.М. Антонян, О.В. Леонова, Б.В. Шостакович. – М. : Аспект-Пресс, 2007. – 192 с.
19. Бартол К. Психология криминального поведения / К. Бартол. – СПб. : Прайм-ЕВРОЗНАК, 2004. – 352 с.
20. Землянська О.В. Особистість та методи її дослідження при проведенні судово-психологічної експертизи : монографія / О.В. Землянська. – Х. : ХНУВС, 2007. – 243 с.
21. Землянська О.В. Особистість як об'єкт судово-психологічної експертизи / О.В. Землянська. – Х. : НУВС, 2004. – 367 с.
22. Емельянов В.П. Преступность несовершеннолетних с психическими аномалиями / В.П. Емельянов, под ред. проф. И.С. Ноя. – Саратов : СУ, 1980. – 75 с.
23. Еникеев М.И. Психология следователя. Практикум по юридической психологии : учебное пособие / М.И. Еникеев, Э.А. Черных. – М. : Ин-т международного права и экономики, 1988. – 158 с.

24. Насильственная преступность / под ред. В.Н. Кудрявцева, А.В. Наумова. – М. : Спарк, 1997. – 139 с.
25. Образцов В.А. Криминалистическая психология. Юридическая психология / В.А. Образцов, Н.Н. Богомолова. – М. : Инфра-М, 2004. – 446 с.
26. Петин И.А. Механизм преступного насилия / И.А. Петин. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2004. – 343 с.
27. Пирожков В.Ф. Законы преступного мира молодежи (криминальная субкультура) / В.Ф. Пирожков. – Тверь : 1994. – 149 с.
28. Пирожков В.Ф. Исправительно-трудовая психология / В.Ф. Пирожков, А.Д. Глоточкин. – М. : АМВД СССР, 1974. – 426 с.
29. Попов А.Н. Убийства при отягчающих обстоятельствах / А.Н. Попов. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2003. – 898 с.
30. Столяренко А. М. Психологические приемы в работе юриста: прак. пособие / А. М. Столяренко – М. : Юрайт, 2000. – 288 с.
31. Труханов Г.Л. Основы общей виктимологии : монография / Г.Л. Труханов. – Х. : Титул, 2007. – 392 с.